

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 13. marts 2017

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 516 (MOF alm. del) stillet den 24. februar 2017 efter ønske fra Pia Adelsteen (DF).

Spørgsmål nr. 516

"Hidtil er grundvandsmonitoringen i Danmark gennemført efter den særlige danske version af grundvandsdefinitionen: "Grundvand": alle former for vand under jordoverfladen i mættede zoner og i direkte kontakt med jordoverfladen eller undergrunden. Nu er definitionen ændret i såvel EU-direktivernes danske version som i dansk lovgivning (Vandplanlægningsloven) til "Grundvand": alle former for vand under jordoverfladen i den mættede zone og i direkte kontakt med jorden eller undergrunden. Med denne korrekte definition vil arealmæssigt begrænsede, vandmættede jordlag, som ofte findes under f.eks. dyrkede arealer, således ikke være omfattet af definitionen, jf. Miljøministeriets notat af 4/7 2012: "EU-lovgivningens definition af grundvand og miljømål for grundvand f.s.v.a. forurenende stoffer". Den hidtidige statistik – herunder indberettede data til EU-Kommissionen – har været baseret på et højt antal observationer i disse vandmættede jordlag over den mættede zone, hvor nitratindholdet helt naturligt ligger betydeligt højere end i den mættede zone. Ministeren bedes oplyse, hvor stor en del af det korrekt definerede danske grundvand (dvs. vand i den mættede zone), der overskrider Nitratdirektivets grænse på 50 mg NO₃ / liter."

Svar

Spørgsmålet bygger på en præmis om, at overvågningen af grundvand i Danmark jf. vandrammedirektivet samt indberetningen af data herfra til EU-Kommissionen er gennemført efter en forståelse af grundvandsbegrebet i vandrammedirektivet, der ikke er i overensstemmelse med EU-Kommissionens. Denne præmis er ikke korrekt.

Miljøstyrelsen og EU-Kommissionen har samme forståelse af grundvandsbegrebet i vandrammedirektivet, hvilket i februar 2015 er blevet bekræftet af EU-Kommissionen. Efter den forståelse omfatter grundvand vand i alle mættede zoner under jordens overflade, og ikke kun vand i én bestemt mættet zone. Denne forståelse ligger til grund for Miljøstyrelsens grundvandsovervågning og -indberetning.

Den dansksprogede version af vandrammedirektivet har tidligere ikke været i fuld overensstemmelse med den engelsksprogede hvad angår definitionen af grundvand. Den dansksprogede version blev i januar 2015 på foranledning af Miljø- og Fødevarerministeriet (dengang Miljøministeriet) for god ordens skyld berigtiget. Begge versioner henviser nu til "vand under jordoverfladen i den mættede zone". Men dette ændrer ikke ved hverken Miljøstyrelsens eller EU-Kommissionens forståelse af, hvad grundvand indbefatter.

Hvad angår andelen af grundvand, der overskrider grænseværdien, 50 mg nitrat/liter, findes forskellige opgørelser, som samlet set giver et billede af grundvandets tilstand i Danmark:

- Vandrammedirektivet: 16 ud af 402 forekomster er i ringe kemisk tilstand grundet overskridelser af nitratgrænseværdien, og 126 ud af 402 har ukendt tilstand i forhold til nitrat.
- Nitratdirektivet: 20 pct. af GRUMO-indtagene har i perioden 2012-2015 haft forekomster af maksimale nitratkoncentrationer, der er højere end nitratgrænseværdien.
- Vandværksboringer: 1 pct. af indtagene i 2015 overskrider nitratgrænseværdien. Bemærk at resultater fra vandforsyningernes boringskontroller alene illustrerer tilstanden i den del af grundvandet, de almene vandforsyninger indvinder til drikkevand. Vandværkerne fravælger mange steder det nitratholdige grundvand til indvinding af drikkevand og baserer sig hovedsagelig på det dybere og nitratfrie grundvand.

Jeg henviser i øvrigt til notits ”Vandrammedirektivets definition af grundvand” af 10. marts 2015 (MIU 2014-15, alm. del, bilag 203) samt besvarelse af MIU 2014-15, alm. del, spørgsmål 270.

Esben Lunde Larsen

/

Mads Leth-Petersen